

ARCHIV PODKLADŮ – Vyjádření KTV k povinnému tělocviku

Praha, 2. května 2000

Vážená studentská kurie akademického senátu UK FF,

velice nás překvapila Vaše výzva: „Povinný tělocvik ano či ne.“ Předpokládali bychom, že když chcete měnit učební plány jakéhokoliv předmětu, že si nejdřív zjistíte na daném pracovišti proč právě touto formou je daný předmět koncipován do učebních plánů. Asi bylo vhodné dostatečně promyslet důsledky Vámi navrhovaných změn, případně navrhnout jinou variantu, včetně jejího zajištění.

V současné době je TV zařazena do učebních plánů tak, že studenti jsou povinni získat dva zápočty za semestrální výuku během prvního cyklu studia.

Ti kteří studují učitelské směry, mají kdykoliv během studia, jeden zápočet za tělovýchovný kurz.

Ideální situace by nastala, kdyby studenti ze středních škol přicházeli na VŠ a měli pohyb pevně zařazený do svého životního stylu a fakulta by měla pro ně dostatečné sportovní zázemí v areálu školy a kolejí. Pak by TV samozřejmě nemusela být povinná, tak jako jinde ve světě. Tato situace však zdaleka nenastala a v blízké budoucnosti ani nenastane.

My jako učitelé tělesné výchovy si myslíme, že tělesná kultura je nezastupitelná pro všeobecný rozvoj člověka, proto tak magická – jak píše ve svém příspěvku P. Pabián. Např. na lékařských a přírodovědecké fakultě mají TV povinnou v šesti semestrech a povinný internátní tělovýchovný kurz, na právnické a matematicko-fyzikální fakultě povinné dva semestry a zároveň mají pro tělesnou výchovu vyhrazeny časové bloky v rozvrhu, tzn. že v této době nemohou mít žádný odborný

předmět.

Studenti VŠ jsou dospělí lidé, kteří si o své životní náplni mají rozhodovat sami, proto jsme zvolili tuto kompromisní formu řešení povinné TV:

1. studenti, kteří často přicházejí z prostředí, které jim neutvořilo kladný vztah k pohybu, příp. mají nedobré zkušenosti ze střední školy se mohli přesvědčit o tom, že se TV dá dělat „jinak“. Mohou si vybrat aktivitu a čas, který jim nejlépe vyhovuje a viděli, že sportovní areál UK v Hostivaři umožňuje kompletní sportovní vyžití a jejich různé kombinace (posilovna, plavání, sauna).
2. ve srovnání s ostatními fakultami UK je na FF nejvíce neplavců a ohromná skupina velmi slabých plavců . Plavání považujeme za součást všeobecného vzdělání (J. A. Komenský: „Neumí číst a plavat ...“)
3. zdravotně oslabení studenti, a těch je na naší fakultě rovněž mnoho viděli, že i pro ně existuje forma pohybu, který jim neškodí, naopak výrazně pomáhá a nemusí být prováděn formou „nápravného tělocviku“.
4. u studentů pedagogických směrů považujeme za samozřejmé, že dovednosti v tělesné kultuře a základní znalost motorického učení je profesní nutností.

Povinná TV byla proto zařazena do dvou semestrů I. cyklu po obsáhlé diskusi se studenty a pedagogy, aby si studenti během těchto dvou semestrů udělali úsudek a v dalších ročnících si mohli individuálně zařadit kurz TV do svého programu.

Chtěli bychom upozornit na důsledky zrušení povinné tělesné výchovy:

1. v UK SC Hostivař, kde je povinná tělesná výchova zdarma, jsou upřednostňovány fakulty s povinnou TV. Za zájmovou TV a individuální sportování se platí již dnes pronájem. KTV FF UK by neměla šanci získat hodiny na sportovištích v takovém rozsahu jako je tomu dnes a námi neobsazené

hodiny by okamžitě využily fakulty ostatní. Např. u plavání s argumentem, že studenti si mohou jít zaplavat individuálně s veřejností .

2. v univerzitních objektech (Patejdlovka, VAK, Albeř) jsou ceny pro kurzy zařazené v učebních plánech dotované UK, tzn. mají výrazně nižší cenu. V těchto objektech, jsou uskutečňovány přednostně akce, které jsou v učebních plánech. Proto by naše dobrovolné TV akce a kurzy byly organizovány pouze v nevhodných termínech a za podstatně vyšší cenu.

3. totéž platí i o cenách a poskytování dopravy autobusy UK

„Mírně donucující“ prostředek, což je povinná TV v I. cyklu studia, slouží k tomu, že převážná většina studentů, kteří by v případě absolutní dobrovolnosti na TV nikdy nepřišli, se mohou naučit nebo zdokonalit ve zvolené specializaci a ve vyšším ročníku v ní pokračovat. Pro otevření některých hodin je nezbytný minimální počet účastníků, např. softball se nedá v pěti lidech naučit ani si jej pořádně zahrát. Nechce se nám věřit, že cca 1 200 studentů navštěvujících naše kurzy chodí pouze z donucení. Z obligatorní povinnosti TV jsou zbaveni všichni studenti FF, kteří mají vážný důvod (studující souběžně druhou VŠ, absolventi jiné VŠ, studenti dojíždějící z daleka do Prahy, aktivně sportující v jiných oddílech, pochopitelně gravidní a matky s dětmi).

Neznáme nikoho, kdo by kvůli TV přestal studovat na FF UK.

Hlavní důvod pro zrušení povinné TV, který uvádí ve své výzvě P. Pabian, je ztráta času dojížděním do Hostivaře. TV neprobíhá pouze v Hostivaři, ale i v jiných objektech v centru Prahy (Sokol Pražský – Žitná ul., Jednota – Opletalova ul.) a u kolejí (menza Větrník). V těchto objektech probíhá téměř polovina veškeré výuky TV, ale za nájemné. Naopak možnost využití zdarma sportovních hal, bazénu, baletních sálů, posilovny, tenisových kurtů, softového hřiště a sauny už stojí za to, aby student do Hostivaře, alespoň jedenkrát týdně přijel.

Jsme přesvědčeni, že posláním VŠ není pouze vzdělávat studenty v příslušném oboru, ale vychovávat a dávat jim vzdělávání v daleko širším slova smyslu. Tělesná kultura by měla být jeho součástí. Proto také je ve Statutu FF UK část. II, čl. 4/5: „Fakulta vytváří podmínky pro pěstování tělesné výchovy a sportu“.

učitelé KTV FF UK

P. S. Na slavnostním zasedání při příležitosti 90. výročí založení akademického sportu podpořili tělesnou výchovu na vysokých školách takové osobnosti jako současný rektor UK I. Wilhelm nebo předseda Parlamentu ČR Václav Klaus. Ten doslova řekl: „Kliknutí na Internet je odvozeno od kliku.“ (klik = cvičební tvar vzpor ležmo)